

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

**«Актуальні напрямки та проблематика
у технологіях вирощування продукції
рослинництва»**

м. Полтава

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» (25 квітня 2023 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавський державний аграрний університет, 2023. 105 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавського державного аграрного університету та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних установ НААН.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр КУЦЕНКО – професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, професор;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Сергій ФІЛОНЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 9, від 24 квітня 2023 року

ЗМІСТ

Тригуб О. В., Куценко О. М., Ляшенко В. В., Литовко Р. О. Оцінка впливу погодно-кліматичних факторів на рівень урожайності сортового матеріалу гречки	5
Бараболя О.В. Формування урожайності та якості зерна пшениці озимої залежно від попередників	9
Філоненко С.В., Лисак В.М., Дембіцький І.В., Дейнека В.В. Новації та «класика» боротьби із бур'янами в посівах буряків цукрових – що краще?	12
Єгоров Д.К., Єгорова Н.Ю, Капустян М.В., Бордун М.Д. Особливості трансферу селекційно-рослинницьких інновацій на регіональному рівні	16
Гангур В.В., Філоненко С.В., Філоненко В.С., Олійник О.С. Особливості формування продуктивності буряків цукрових за різних способів основного обробітку ґрунту	20
Фурманець М. Г., Фурманець Ю. С., Фурманець І. Ю. Урожайність сої за різних систем обробітку ґрунту в сівоzmіні західного лісостепу	24
Марініч Л.Г., Радіонов В.А., Климась Е.І. Багаторічні трави у боротьбі з ерозією ґрунту	26
Філоненко С.В., Райда В.В., Філоненко Л.М. Полив'яний Д.В., Порох-Дембіцька А.І. Екологізація системи живлення буряків цукрових за сучасних агротехнологій	28
Філоненко С.В., Шевченко В.В., Охріменко В.О. Продуктивний потенціал соняшнику за позакореневого внесення мікроелементів	32
Коновалов Д. В. Урожайність насіння пшениці озимої залежно від елементів технології вирощування	35
Панченко К. В., Бараболя О.В. Технологія переробки обліпихи	38
Панченко К. В., Бараболя О. В. Використання сучасних технологій у вирощуванні картоплі	40
Антонець М.О., Антонець О.А. Особливості викладання навчальної дисципліни «технологія вирощування і зберігання картоплі»	43
Ласло О. О., Вербицький Я. В. Особливості впливу основного обробітку ґрунту на продуктивність та фітосанітарний стан посівів соняшника	45
Ласло О. О., Шерешило Б. О. Ефективність ґрунтових гербіцидів у посівах соняшника	48
Глибокий О.М., Попов С.І. Фотосинтетична та зернова продуктивність гороху залежно від норми висіву та фону живлення в східному лісостепу	52
Літвішко А. Н., Бурак І. М., Шубала Г. Шляхи створення вихідного матеріалу конюшини лучної для підвищення продуктивності і якості корму	55
Міленко О. Г., Сідаш А. А., Міленко Є. Г. Вплив елементів технології вирощування сої на забур'яненість поля	59
Staniak M. Changes in yields and nutritive value of white clover (<i>trifolium repens</i> L.) And festulolium (<i>festulolium braunii</i> (k. Richt) a. Camus) under drought stress	62

Stępień-Warda A., Książak J. Development of the root system of corn (<i>zea mays</i> l.) In various cultivation systems	63
Bojarszczuk J. Wpływ sposobu przygotowania roli do siewu kukurydzy na aktywność respiracyjną gleby	65
Тараріко Ю.О., Сорока Ю.В., Сайдак Р.В., Митя Т.В., Вітвіцький С.В. Перспективні системи аграрного виробництва в полтавській області	69
Шакалій С. М., Мусієнко Н. О. Вплив погодно-кліматичних умов на врожайність гречки	73
Шакалій С. М., Білай М. К. Технологія виробництва крупи гороху коленого нешліфованого	75
Шакалій С. М., Дорошенко Є. С. Формування врожаю соняшнику залежно від бджолозапилення	79
Тоцький В. М., Глущенко Л. Д. Урожайність та якість зерна пшениці озимої залежно від погодних умов та сортового складу	81
Марініч Л.Г., Бодня Д.Д., Гусак О.С. Грояв ознак насінневої продуктивності у перспективних зразків стоколосу безостого	85
Єремко Л.С., Коротич В.В. Вплив мінеральних добрив та стимулятора росту рослин на основі гумінових кислот на урожайність сої (<i>glycine max</i> l. merri.)	88
Гангур В. В., Космінський О.О., Поляков І.А. Вплив гербіцидів на забур'яненість посівів соняшнику	91
Гангур В. В., Космінський О.О., Поляков І.А. Вплив гербіцидів на формування продуктивності посівів соняшнику.	93
Гангур В. В., Лень О. І. Ефективність позакореневого підживлення посівів пшениці озимої мікродобривом Басфоліар 36 Екстра.	96
Кнігніцька Л.П., Куничак Г.І. Особливості онтогенезу гісопу в умовах Прикарпаття	99
Мікуліна О.О., Бараболя О.В. Сучасні технічні процеси переробки зерна на борошно та крупи в Україні	103

Актуальні питання та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали на IX науково-практичній інтернет-конференції (27 листопада 2020 року, м. Полтава,). Полтава, 2020. С. 50–52.

7. Ігнатюк І.Д., Філоненко С.В. Ефективність хімічного методу боротьби з бур'янами у посівах цукрових буряків. Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, м. Полтава, 16-17 квіт. 2020 р. Том II. Полтава: ПДАА, 2020. С. 103-105.

8. Мостіпан М. І. Рослинництво. Лабораторний практикум. Кіровоград: Лисенко В. Ф., 2015. 317 с.

9. Шакалій С. М., Лаврик В.В. Вплив гербіцидів на формування урожайності гібридів соняшника. *Наукові основи сучасних агротехнологій: матеріали VI наук.-практ. інтер-нет-конф.* ПДАА, 25-26 квітня 2018 р. Полтава, 2018. С. 86-89.

УДК 632.51:633.11

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ МІКРОДОБРІВОМ БАСФОЛІАР 36 ЕКСТРА

Гангур В. В., доктор с.-г. наук, ст. н. с., завідувач кафедри рослинництва
e-mail: volodymyr.hanhur@pdaa.edu.ua

Полтавський державний аграрний університет

Лень О. І., кандидат с.-г. наук, завідувач відділу наукових досліджень з питань землеробства та кормовиробництва

Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція ім. М.І. Вавилова

Анотація. *За результатами досліджень встановлено, що використання мікродобрива Басфоліар 36 Екстра у нормі 4 л/га для позакореневого підживлення посівів пшениці озимої у різні фази росту і розвитку забезпечує підвищення урожайності культури на 0,47–0,62 т/га або 10,9–14,4 %.*

Актуальність теми. Як і в попередні роки, так і на перспективу ключовим завданням агропромислового комплексу України є збільшення обсягів виробництва високоякісного зерна. Серед сільськогосподарських культур, що вирощуються в Україні, ключова позиція належить пшениці озимій, яка у структурі посівних площ зернових культур займає біля 45 % та забезпечує понад 50 % валових зборів продовольчого зерна [2, 3].

Експериментальні дані останніх років свідчать, що гарантією одержання стабільної і високої урожайності якісного зерна є саме достатнє та збалансоване мінеральне живлення рослин. Загальновідомо, що в живленні рослин, формуванні врожаю та його якості, поряд із основними макроелементами,

важливу роль у фізіологічних процесах відіграють мікроелементи, зокрема бор, мідь, цинк, марганець, залізо та інші. Вони підвищують ефективність багатьох ферментів у рослинному організмі та покращують засвоєння рослинами елементів живлення із ґрунту [4].

Найбільш ефективним методом внесення мікродобрив є листкове підживлення рослин пшениці озимої впродовж періоду вегетації у фазі максимальної потреби посівів в них. Своєчасне проведення позакореневого підживлення підвищує стресостійкість рослин до природних аномальних чинників погоди, активізує кореневе живлення, вповільнює процеси старіння тканин і створює умови для одержання високого та якісного врожаю [7].

Впродовж останніх років, в умовах виробництва, найбільш широкого поширення набули мікродобрива на основі мікроелементів і природних органічних кислот – хелати. Їх позитивною характеристикою є добра розчинність у воді, підвищена засвоюваність рослинами (на 80–90 %), нетоксичність та пролонгована дія. Хелатна форма мікроелементів не вступає у хімічні взаємозв'язки з агрохімікатами, тому завдяки цим властивостям мікродобрива здебільшого можна застосовувати в суміші з іншими добривами й засобами захисту рослин.

Результати досліджень із вивчення ефективності мікроелементів свідчать, що використання їх у живленні рослин забезпечує приріст врожайності на рівні 10–25 % [1].

В результаті дво- і триразового листкового підживлення зернових культур хелатними формами мікродобрив збільшується швидкість росту проростків, підвищується жаро- і посухостійкість рослин [6].

В дослідях Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М. І. Вавилова виявлено, що внаслідок позакореневого підживлення комплексними водорозчинними добривами продуктивність пшениці озимої зросла на 25,8 %, кукурудзи – на 12,7 % [5].

Тому, тестування нових препаративних форм мікродобрив та включення їх до системи живлення пшениці озимої є актуальним.

Мета роботи – з'ясувати вплив хелатного мікродобрива Басфоліар 36 Екстра на врожайність пшениці озимої.

Матеріали та методи досліджень. Дослідження проводили впродовж 2020–2021 рр., в умовах короткострокового польового досліді на Полтавській державній сільськогосподарській дослідній станції імені М.І. Вавилова. Схема досліді включала застосування мікродобрива Басфоліар 36 Екстра для підживлення посівів пшениці озимої за різними фазами росту і розвитку.

Посівна площа експериментальної ділянки становила 100 м², а облікової – 80 м². Повторність досліді триразова. Попередником пшениці озимої була соя. В досліді висівали сорт пшениці Знахідка одеська.

Результати досліджень. Результати досліджень свідчать, що у разі позакореневого підживлення посівів пшениці озимої у фазу осіннього кушіння мікродобривом Басфоліар 36 Екстра у нормі 4 л/га урожайність зерна культури становила 4,77 т/га, що перевищує контроль на 0,47 т/га або 10,9 %. Аналогічний рівень урожайності зерна пшениці одержано за листкового

підживлення посівів мікродобрином після відновлення весняної вегетації. На варіанті досліду, де обприскування посівів мікродобрином Басфоліар 36 Екстра у нормі 4 л/га проводили дворазово – перше восени, а друге – після відновлення вегетації весною, приріст урожайності зерна пшениці озимої, порівняно з контролем, становив 0,62 т/га або 14,4 %. Слід відзначити, що за результатами дисперсійного аналізу, збільшення урожайності зерна пшениці озимої за позакореневого підживлення посівів мікродобрином Басфоліар 36 Екстра є істотним ($HP_{0,95} = 0,10$ т/га).

Висновок. За результатами досліджень встановлено, що використання мікродобрива Басфоліар 36 Екстра у нормі 4 л/га для позакореневого підживлення посівів пшениці озимої є ефективним агротехнічним заходом покращення режиму живлення рослин та підвищення урожайності культури.

Бібліографічний список

1. Вожегова Р. А., Коваленко А. М., Чекамова О. Л. Урожайність проса залежно від мікробних препаратів та мікродобрив. *Зрошуване землеробство*. 2016. Вип. 65. С. 126–128.
2. Гангур В. В., Кочерга А. А., Пипко О. С., Кабак Ю. І., Лень О. І. Вплив мінеральних добрив на водоспоживання та продуктивність пшениці озимої. *Вісник ПДАА*. 2020. № 3. С. 54–60. doi: 10.31210/visnyk2020.03.06
3. Гангур В. В., Кочерга А. А., Пипко О. С., Єщенко В. М., Кабак Ю. І., Онопрієнко О. В. Ефективність стимуляторів для передпосівної обробки насіння пшениці озимої. *Вісник ПДАА*. 2020. № 3. С. 40–45. doi: 10.31210/visnyk2020.03.04
4. Гангур В. В., Кочерга А. А., Пипко О. С., Лень О. І. Ефективність мікродобрив за обробки насіння та листового підживлення посівів пшениці озимої. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 46–51. doi: 10.31210/visnyk2021.02.05
5. Глуценко Л. Д., Олєпир Р. В., Лень О. І. Ефективність застосування водорозчинних добрив під основні сільськогосподарські культури за умов зміни клімату. *Вісник ПДАА*. 2013. № 3. С. 89–92.
6. Давидова О. Є., Аксilenко М. Д., Мокринський В. М., Гаєвський А. П. Вплив комплексних хелатних мікродобрив і колоїдного розчину біогенних металів на адаптацію рослин пшениці до умов дефіциту фосфорного живлення. *Физиология и биохимия культурных растений*. 2013. Т. 45, № 2. С. 127–137.
7. Ямковий В. Ю. Вплив позакореневого підживлення мікродобривами «УАРОСТОК» на продуктивність та якість зерна пшениці озимої. URL: <https://agroelita.info/vplyv-pozakorenevoho-pidzhyvlennia-mikrodobryvamy-uarostok-na-produktyvnist-ta-iakist-zerna-pshenytsi-ozymoi/>